

Posudek rigorózní práce Mgr. Daniela Uličného

Exekuce příkázáním pohledávky u účtu u peněžního ústavu

Posuzovaná práce má rozsah 87 stran vlastního textu, seznam použité literatury obsahuje 4 položky, neobsahuje přehled použité judikatury, poznámkový aparát je minimální. Práce je rozdělena do sedmi nestejnorodých částí, jejichž názvy – vedle Úvodu a Závěru – nejsou vždy v souladu s obsahem (například: část II., nazvaná „Platná právní úprava“ pojednává na necelých třech stranách obecně o vztahu vykonávacího řízení a exekučního řízení, o vlastním tématu se vůbec nezmiňuje).

Obdobné platí i o obsahu celé práce ve vztahu k jejímu názvu (a tedy tématu): práce nevyčerpává celé téma dané názvem, např. chybí vymezení podstaty tohoto způsobu exekuce a jeho zasazení do systému exekucí, chybí vymezení účtů, které lze takto postihnout, chybí vymezení arrestatoria a inhibitoria atd. V Závěru práce autor píše, že účelem bylo „osvětlit současnou praxi peněžních ústavů při provádění exekucí příkázáním pohledávky....“ a skutečně je práce převážně psána z pohledu peněžního ústavu jakožto poddlužníka a jeho problémů spojených s prováděním exekuce. Takové pojetí neodpovídá zcela zadání práce, resp. odpovídá mu jen částečně. K výběru literatury poznamenávám: chce-li si autor postesknout, že „postavení poddlužníka zatím nebyla věnována ze strany odborné veřejnosti téměř žádná pozornost“ (str. 87), nemůže se omezit jen na díla učebnicová resp. přehledová: existují ještě další monografie a také časopisecké studie a články, které je nutno vyhledat a studovat, aby bylo možno učinit takový závěr (i když má autor ve výsledku asi pravdu).

Uvedené nedostatky, které jsou spíše formálního rázu, do značné míry vyvažuje kvalita obsahová. Zde je nutno dizertantovi přiznat, že právní úpravu, praxi a judikaturu k vytčeným otázkám dobře ovládl. Třetí část práce nazvaná „Praktické otázky při exekuci příkázáním pohledávky z účtu“ rozebírá v 16. bodech jednotlivé dílčí problémy vznikající v praxi, a to převážně, jak už řečeno, z pohledu poddlužníka. Při jejich vymezování, rozboru, nástinu řešení i při argumentaci projevuje dizertant schopnost právníckého myšlení a právníckého vyjadřování na patřičné úrovni. Pracuje též s judikaturou českých soudů a vždy zaujímá správný postoj k ní: že totiž soudní rozhodnutí je možno kritizovat, je možno s nimi nesouhlasit, musí však být respektována.

Z řady dílčích otázek, s nimiž se dizertant potýká, je třeba ocenit ty, které se obecně nekladou a neřeší (tj. ani v zákonné úpravě ani v literatuře), dokud je nepřinese sama praxe. Např. střet exekuce příkázáním pohledávky z účtu se zajištěním prostředků na účtu v rámci trestního řízení (bod III./9) nebo střet

s exekucí prodejem podniku (bod III./5) nebo s insolvenčním řízením (III./15) nebo otázka exekučního postižení termínovaného účtu (III./10) atd., nebo problémy aplikace nového ustanovení § 304a (bod III./4).

Ne vždy s nabízeným řešením souhlasím. Výhrady mám např. k výkladu o odkladu vykonatelnosti exekučního titulu a o odkladu výkonu (na str. 29 práce), nepřesvědčuje mne ani interpretace ustanovení § 307 odst. 2 a 3 v souvislosti s pozdější splatností (str. 48). To však na hodnocení způsobilosti dizertanta nemůže mít vliv. Jde o otázky diskutabilní a bude též možné o nich v rámci obhajoby diskutovat. Dizertant by měl rovněž v rámci obhajoby pohovořit o svých závěrech de lege ferenda (část V.), které shrnul do tří okruhů (k tomu poznamenávám, že rozhodně nelze souhlasit s navrženou aplikací obchodního práva na poddlužnickou žalobu, i když existenci problému uznávám). Konečně by mohl dizertant vyjádřit svůj pohled na příkaz k výplatě z účtu u peněžního ústavu.

Z předchozího plyne, že přes počáteční pochybnosti o přípustnosti posuzované práce jakožto práce rigorózní (pro nedostatky spíše formálního rázu vpředu popsané) jsem se nakonec přiklonila k závěru práci doporučit. Konstatuji, že po stránce obsahové jde o práci kvalitní a v mnohém podnětnou, prokazující způsobilost dizertanta k samostatné tvůrčí práci.

V Praze, dne 18.4.2009

Prof. JUDr. Alena Winterová, CSc.
konzultantka